

Sygn. akt IC 1355/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSO Dorota Krawczyk
Protokolant	st. sekretarz Wioletta Kolanek

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z powództwa U. P. (1)

przeciwko Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem św. J. w P., Archidiecezji (...) z siedzibą w Ł.

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powódki U. P. (1) kosztami procesu;
3. przyznaje pełnomocnikowi powoda radcy prawnemu R. M. wynagrodzenie w kwocie 9298,80zł (dziewięć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt osiem 80/100 złotych) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce U. P. (1) z urzędu i nakazuje wypłacenie tej kwoty ze środków Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

Sygn. akt I C 1355/14

UZASADNIENIE

W dniu 03.10.2014 roku powódka U. P. (1) złożyła pozew przeciwko Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem św. J. w P. oraz Archidiecezji (...) z siedzibą w Ł. sprecyzowany przez zawodowego pełnomocnika z urzędu pismem z dnia 03.02.2015 roku (k.68-70), w którym wniosła:

- o usunięcie skutków naruszenia jej dóbr osobistych do jakiego doszło w piśmie Proboszcza parafii św. J. w P. Tryb. z dnia 16.05.2011 roku poprzez skierowanie przez Parafię do tego samego adresata pisma wyjaśniającego podania nieprawdziwych danych i informacji w pkt.1, 4-9 pisma;
- o zasądzenie świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000zł na rzecz Domu Dziecka w P.;
- o zasądzenie solidarnie od pozwanych Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem św. J. w P., Archidiecezji (...) z siedzibą w Ł. kwoty 200.000 zł w związku z utratą zarobków od dnia rozwiązania stosunku pracy do dnia wniesienia pozwu a także utratą mieszkania
- o zasądzenie kosztów postępowania procesowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a na wypadek oddalenia powództwa o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, których powódka nie zapłaciła ani w całości ani w części.

W uzasadnieniu pełnomocnik powódki wskazał, że podstawą roszczenia powódki jest art. 24 § 1 i 2 KC, art. 415 KC, art. 416 KC.

Podał, że bezpośrednią przyczyną zwolnienia powódki z pracy było pismo Proboszcza Parafii pod wezwaniem św. J. w P. z dnia 16 maja 2011 roku skierowane do Pani Dyrektora Gimnazjum nr 2 w P. opisujące w sposób nieprawdziwy kwalifikacje powódki oraz zachowanie jako nauczyciela religii a bezczynność K. przyczyniła się do jej zwolnienia z pracy. Powódka nie była w stanie utrzymać mieszkania i darowała je córce w zamian za opiekę.

W odpowiedzi na pozew z dnia 25.03.2015 roku (k.79-82) pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództwa w całości w stosunku do obu pozwanych oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podnosząc, że powódka nie wskazała żadnych konkretnych dóbr osobistych do naruszenia których doszło, podniosła zarzut przedawnienia.

Pełnomocnik powoda popierał powództwo.

Pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka U. P. (1) była zatrudniona na stanowisku nauczyciela katechezy od 1999 roku w Gimnazjum nr 2 w P..

Arcybiskup powierzył powódce prowadzenie nauki religii w Gimnazjum nr 2 w P. na rok szkolny 1999/2000, następnie na rok szkolny 2000/2001, ponownie w 2002 roku na okres 3 lat.

W 2000 roku powódka uzyskała stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. (kserokopia aktu nadania k.11)

Po raz kolejny powódce powierzono prowadzenie nauki religii na rok szkolny 2005/2006, 2006/2007 i (...).

Powódka od września 2008 roku przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia i nie miała już misji.

Dyrektor Gimnazjum nr 2 pismem z dnia 28 maja 2009 roku wystąpił do Wydziału Katechetycznego K. Metropolitarnej w Ł. z informacją, że powódka została ujęta w arkuszu organizacyjnym szkoły na rok szkolny 2009/2010, na które to pismo nie uzyskała żadnej odpowiedzi.

(dowód: pisma i dokumenty zawarte w aktach osobowych powódki)

Problemy z powódką w szkole zaczęły się kiedy powódka wróciła do pracy po urlopie zdrowotnym i przysłała do szkoły wnuczka powódki. Nauczyciel religii musi mieć tytuł licencjata. Dyplom ukończeniu Studium (...) to zupełnie co innego niż licencjat. Powódka często przebywała na zwolnieniach lekarskich, które zaburzały prawidłową realizację programu nauczania. Był problem przygotowania dzieci do bierzmowania. Pierwsze pismo z zarzutami do powódki od rodziców było już 15.11.2010r., drugie było z 22.11.2010r. gdzie wyraźnie rodzice piszą, że postawa powódki U. P. (1) odbiega od nauk K..

(dowód: zeznania świadka M. A. k. 168 verte-170)

W klasie wnuczki powódki U. P. rodzice byli niezadowoleni z postawy chrześcijańskiej powódki. Była sytuacja, że powódka była na długim zwolnieniu lekarskim pod koniec roku szkolnego, kiedy było bierzmowanie i wtedy przychodził ksiądz T. nieodpłatnie, aby przygotować dzieci do bierzmowania.

(dowód: zeznania świadka A. T. (1) k. 170-171)

Na spotkaniu (...) klasy (...) nr 2 z dnia 19.11.2010 roku podjęto temat konfliktu wnuczki powódki z uczniami i nauczycielami i wpływu tego konfliktu na obowiązki powódki jako nauczyciela katechezy. Przedstawiciele rodziców

uczniów klasy IIB w/w Gimnazjum podnieśli, że powódka ostentacyjnie okazuje swoje niezadowolenie wobec uczniów, którzy ą w konflikcie z wnuczką, że wychowawczyni klasy spotkała się z agresywną postawą powódki.

Rodzice wyrazili swoje niezadowolenie z pracy powódki jako katechety i wskazali, że nie zgadzają się, by powódka, która nie daje swoją postawą świadectwa życia chrześcijańskiego, mogła nadal pracować jako katecheta. Podnieśli, że jedyną metodą jaką posługuje się powódka to pisanie skarg i donosów kierowanych do wszystkich możliwych instytucji od kuratorium po Prezydenta RP. Podnieśli, że zachowanie powódki, w której jest złość i nienawiść do bliźniego (czego dała świadectwo w swoich donosach) odbiega od nauk K..

Protokół z w/w zebrania został przesłany do wiadomości K. Proboszcza A. C. (1), do dyrektora szkoły, pedagoga szkoły i Wydziału Diecezjalnego K. Diecezjalnej.

(dowód: protokół k. 86-87)

Wychowawczyni wnuczki powódki musiała tłumaczyć się z każdej oceny niższej niż bardzo dobry. Powódka niezadowolona z ocen wyraziła dwukrotnie przez skargę do Prezydenta RP oraz późniejszą do Prezydenta Miasta.

Konflikty wynikały z tego, że obarczano nauczycieli o nieobiektywne ocenianie wnuczki powódki.

Było jedno zebranie związane z tym, że dzieci chodzące na religię czuły się źle traktowane przez powódkę U. P. (1). Postawa powódki kolidowała z ideą nauczania religii. Rodzice wystąpili do Dyrektora szkoły o zmianę nauczyciela uczącego religii.

Kiedy powódka mijala wychowawcę wnuczki I. Ł. w szkole odwracała głowę i nie mówiła „dzień dobry”.

(dowód: oświadczenie k. 88-89, zeznania świadka I. Ł. k. 170 verte-171)

Pani M. Z. matka uczennicy klasy IIB w/w Gimnazjum w dniu 15.11.2010 roku złożyła skargę do Dyrektora szkoły podnosząc, że powódka zastrasza uczniów, szykanuje, że jest osobą bardzo konfliktową. Złożyła również skargę do Kuratorium (...) oraz Wizytatora z prośbą o usunięcie powódki ze szkoły. A także do K. Proboszcza A. C. (1) o usunięcie powódki ze szkoły jako nauczyciela religii.

Przeprowadzona została kontrola przez Kuratorium (...) w Ł..

(dowód: skargi k. 90-91, k.92, protokół z kontroli k. 93-96)

W dniu 17 stycznia 2011 roku odbyło się spotkanie przy udziale (...). Infułata dr. J. F., (...). A. C., powódki U. P. (1), Wicedyrektora szkoły A. T. i Dyrektora szkoły M. A. w sprawie zarzutów jakie stawiają rodzice klasy IIB katechetce – powódce. Przedstawione zarzuty zostały przedstawione powódce i powódka zobowiązała się ustosunkować do nich na piśmie. Rodzice chcieli kategorycznie zmiany nauczyciela z uwagi na antychrześcijańską postawę powódki.

Powódka na zarzuty pisemnie nie odpowiedziała.

Powódka napisała pismo do Prezydenta RP L. K..

(dowód: protokół k. 98-99, zeznania powódki protokół k. 140-143, k. 172 verte, zeznania pozwanego (...). Proboszcza A. C. (1) k. 143-147, k. 172 verte, zeznania świadka M. A. k. 168 verte-170, zeznania świadka A. T. (1) k. 170-171, zeznania świadka J. F. (2) k. 171-172)

Powódka zapoznała się z treścią pisma proboszcza z dnia 16.05.2011 roku w dniu kiedy zapoznawała się z pełnomocnikiem z urzędu z aktami sprawy o przywrócenie do pracy i załączonymi aktami osobowymi. Akta osobowe zostały nadesłane do sprawy sygn. akt IV P 159/11 w dniu 27 października 2011 roku. Pismo informujące o osobie pełnomocnika z urzędu dla powódki zostało nadesłane do akt 07.11.2011 roku.

(dowód: zeznania powódki protokół k. 140-143, k. 172 verte, pismo o nadesłaniu akt osobowych k. 98, pismo k. 104 akt sprawy SR w/m sygn.akt IV P 159/11)

Powódka idąc na urlop zdrowotny zapomniała o misji do nauczania religii. Wypowiedzenie umowy o pracę powódka otrzymała pocztą.

Powódka była na kilku spotkaniach katechetów z proboszczem, nie na wszystkich. Nie usprawiedliwiała swoich nieobecności, ponieważ nie było to wymagane.

Powódka od kwietnia 2011 roku była na zwolnieniu lekarskim a bierzmowanie było czerwcem 2011 roku. Powódka wcześniej też była na zwolnieniu lekarskim.

Ostatnia misję kanoniczną do nauki religii powódka miała na rok szkolny 2007-2008.

(...). proboszcz rozmawiał z powódką o skargach rodziców.

Od urodzenia powódka ma problemy z sercem. Nadciśnienie pojawiło się ze trzy lata przed 2011 roku a może i wcześniej. Powódka miała jodowanie tarczycy kiedy jeszcze pracowała. Od 2011 r. bardziej ujawniła się cukrzyca u powódki. Pomiędzy rokiem 2011 a obecnie nie wykryto u powódki żadnej choroby.

Na dzień darowania przez powódkę córce mieszkania o pow. 53 m² powódka nie miała żadnego zadłużenia. Córka powódki miała kawalerkę i zamieniła ją na domek letniskowy.

Powódka po zwolnieniu z pracy pozostawała na zasiłku dla bezrobotnych. Obecnie nie pracuje, nie ma renty, nie ma stałych źródeł utrzymania.

(dowód: zeznania powódki protokół k. 140-143, k. 172 verte)

W dniu 29.04.2011 roku Dyrektor Gimnazjum nr 2 zwrócił się do Dziekana Dekanatu (...) K. K.. A. C. (1) z informacją, że powódka została umieszczona w organizacji szkoły na rok szkolny 2011/12 i w związku z tym prosi o wydanie misji do prowadzenia nauki religii w Gimnazjum nr 2. Prosi o pisemne ustosunkowanie się do dnia 20.05.2011 roku.

(dowód: pisma i dokumenty zawarte w aktach osobowych powódki)

W odpowiedzi na w/w pismo w imieniu parafii św. J. (...) w P. (...) K.. A. C. (1) poinformował Dyrektora Gimnazjum nr 2 w P., że nie wystąpi o wydanie misji kanonicznej – skierowania do nauczania religii w Gimnazjum nr 2 w P. m.in. z następujących powodów:

1. „pani U. P. (1) nie ma wymaganego przygotowania do nauczania religii w Gimnazjum i nie podjęła starań w swoim czasie, aby te braki uzupełnić (z porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z 6 IX 2000 w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii <Dz. Urz. MEN 2000, nr 4, poz. 20> wynika, że nauczyciel religii przedstawia dyplom ukończenia studiów, a także poświadczenie o przygotowaniu pedagogicznym).
2. ostatnia misja dla pani U. P. (1), wynikająca z dokumentacji wydana była na rok szkolny (...)
3. o skierowania do nauczania religii w szkołach z terenu parafii św. J. dla innych katechetów na rok 2010/2011 występował jeszcze pełniący urząd proboszcza (...). Prałat S. S.
4. pani U. P. (1) - katechетка w roku szkolnym 2010/2011 miała bardzo słaby kontakt z parafią; uczestniczyła w niedzielnej Eucharystii okazjonalnie, również na zebrania katechetów organizowane przeze mnie przychodziła sporadycznie

5. ze względu na częstą nieobecność na katechezie pani U. P. (1) w tym roku szkolnym, młodzież klas III nie została należycie przygotowana do sakramentu bierzmowania (przygotowanie dalsze poprzez realizację obowiązującego programu)

6. wielu rodziców uczniów Gimnazjum kategorycznie stwierdza, że pani U. P. (1) daje antychrześcijańskie świadectwo swoją postawą wobec uczniów i grona pedagogicznego (w kwestii powyższych zastrzeżeń osobiście złożyli wizytę u mnie i w Wydziale Katechetycznym w L.)

7. pani U. P. (1) ma skłonność do opisywania swojej sytuacji do różnych instytucji jako osoby pokrzywdzonej i poszkodowanej z pomijaniem przełożonych po linii służbowej (np. Księdza Proboszcza)

8. jako proboszcz odpowiedzialny za organizację katechezy w szkołach na terenie mojej parafii, wielokrotnie próbowałem rozmawiać z panią U. P. (1) o zaistniałych problemach - bez skutku

9. w związku z zaistniałymi incydentami dotyczącymi pani U. P. (1) zostało zorganizowane z jej udziałem w lutym 2011 r. spotkanie, w którym wzięli udział: (...). Infułat J. F. (2), Przewodniczący Wydziału Katechetycznego, pani Dyrektor, pani Wicedyrektor i (...). Proboszcz. Przedstawiono katechetce szereg zarzutów, do których nie potrafiła się merytorycznie odnieść. (...) Infułat poprosił ją o pisemne odniesienie się do poruszonych kwestii

10. we wrześniu 2010 r. przekazałem do Wydziału Katechetycznego kserokopie listu zawierającego prośbę skierowaną przez panią U. P. (1) do Pana Prezydenta RP o udzielenie pomocy, w związku z zagrożeniem jej zdrowia ze strony pani Dyrektor."

(dowód: kserokopia pisma k. 5, oryginał pisma w aktach osobowych powódki)

Stosunek pracy z powódką ustał z dniem 31 maja 2011 roku i został rozwiązany na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 roku nr 97 poz. 674)

(dowód: świadectwo pracy w aktach osobowych)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 14 września 2011 roku w sprawie sygn. akt IV P 159/11 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił powództwo powódki U. P. (1) o przywrócenie do pracy podnosząc w uzasadnieniu, że religii w państwowej szkole może być tylko osoba, która uzyska odpowiednie skierowanie od władz kościelnych. Jednocześnie te władze kościelne mają pełne prawo niekontrolowane przez oświatowe władze świeckie, określenia kto otrzyma skierowanie do nauczania religii i komu takie skierowanie cofnąć.

(dowód: wyrok z uzasadnieniem SR w/m k. 83 101-103, wyrok SO w/m k.116 akt sprawy Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim sygn. akt IV P 159/11)

Powódka uzyskała w okresie od 1.10.2010 roku do 31.05.2011 roku wynagrodzenie średnio miesięcznie 3243,64 zł brutto, 2415,25zł netto.

(dowód: zaświadczenie z dnia 14.05.2015 roku w aktach osobowych)

W latach 1992-1996 powódka ukończyła studium kwalifikacyjne, kolegium teologiczne, pięcioletnie studia teologiczne w Instytucie (...) w Ł..

(dowód: kserokopie dokumentów k. 6-10)

W związku ze skargą powódki PIP przeprowadziła w czerwcu 2011 roku kontrolę Gimnazjum nr 2 w P..

(dowód: protokół k. 36-37)

Powódka nie posiada wyższego wykształcenia z tytułem magistra. Powódka przerwała studia magisterskie, ponieważ nie zdała pierwszego egzaminu.

(okoliczność przyznana przez powódkę, zeznania powódki U. P. (1) protokół k. 140-143, k. 172 verte)

(...). A. C. (1) od sierpnia 2010 roku jest proboszczem Parafii F.. Katecheci zwracają się do proboszcza o przedłużenie misji kanonicznej do nauczania religii jeśli one były na czas określony. Każda katechetka otrzymuje jeden egzemplarz misji. Misja jest w trzech egzemplarzach: dla proboszcza, nauczyciela i dyrektora. Powódka nie zwracała się do Proboszcza o udzielenie misji na czas nieokreślony. Misje podpisuje metropolita czyli najwyższa instancja w K.. (...) przekazywania parafii jest rozciągnięty w czasie. Proboszcz założył, że powódka ma misje na czas nieokreślony, bo się do niego nie zgłosiła.

We wrześniu 2010 r. spotkał się z powódką pierwszy raz na spotkaniu katechetycznym. Na pierwszym spotykaniu powódka U. P. (1) była, potem były absencje. Kuria ma z reguły dobre rozeznanie jeśli chodzi o misje, bo wydział katechetyczny ma dokumenty dotyczące wykształcenia katechetów.

W punkcie 1 pisma z 16 maja 2011 roku (...). Proboszczowi chodziło o 5-letnie studia magisterskie, których powódka nie ukończyła.

Jesienią 2007 r. kontakt powódki z parafią się osłabił. (...). Proboszcz zaobserwował, że powódka nie zawsze uczestniczyła na niedzielnej eucharystii. Mogło się to wiązać ze zwolnieniem lekarskim. Powódka nie jest parafianką F., ale powinna brać udział w niedzielnej mszy świętej u F. ze względu na to, że uczyła w szkole. Katecheci są odpowiedzialni za formacje swoich uczniów i z tego wynika obowiązek uczestnictwa w niedzielnej mszy świętej w F. jako osobiste świadectwo zachęcające uczniów do uczestnictwa w mszy świętej.

Dzieci z 2 gimnazjum w P. do bierzmowania w 2011 roku przygotował ksiądz T. E.. Zrobił im dodatkowe katechezy, przekazał im niezbędną wiedzę osobiście i dopuścił do bierzmowania

W 6 punkcie pisma z 16 maja 2011 r. (...). Proboszcz powtórzył informację od rodziców. Rodzice uczniów Gimnazjum nr 2 informowali Proboszcza o niechrześcijańskiej postawie powódki.

W 7 punkcie pisma z 16 maja 2011 r. (...). Proboszcz napisał o piśmie skierowanym przez powódkę do Prezydenta RP.

W punkcie 8 i 9 pisma 16 maja 2011 r. (...). Proboszcz wskazał na spotkanie 17 stycznia 2011 roku z Księdzem Infułatem, powódką U. P. (1), dyrektorem i wicedyrektorem szkoły. Osobiście nie rozmawiał z powódką w innej sytuacji. (...). Infułat potem mówił do Proboszcza na spotkaniu w K., że powódka nie odniosła się merytorycznie do jego zarzutów na piśmie.

Powódka sama przyznała, że była na kilku spotkaniach katechetów z proboszczem, nie na wszystkich, że nie usprawiedliwiała swoich nieobecności, ponieważ nie było to wymagane, że od kwietnia 2011 roku była na zwolnieniu lekarskim a bierzmowanie było czerwcem 2011 roku, że wcześniej też była na zwolnieniu lekarskim, że ostatnią misją kanoniczną do nauki religii miała na rok szkolny 2007-2008, że (...). Proboszcz rozmawiał z powódką o skargach rodziców.

Do (...). Proboszcza docierały skargi od rodziców na powódkę U. P. (1). Po skargach rodziców odbywałyby się spotkania. W listopadzie 2010 r. (...) Proboszcza spotkał się z rodzicami w szkole Gimnazjum nr 2 Rodzice postulowali by zmienić katechetę. Powódka została wysłuchana. Odpowiadała na zarzuty w formie usprawiedliwienia się a nie merytorycznego ustosunkowania się do zarzutów. Na zebraniu głównie chodziło o postulat rodziców o zmianę nauczyciela religii. Od listopada do stycznia były interwencje rodziców i kuria zareagowała w ten sposób ze (...). Infułat przyjechał na spotkanie w dniu 17 stycznia 2011 roku. U (...). Proboszcza na plebani było 3 osobowe przedstawicielstwo rodziców kl.; 2 b i wychowawczyni tej klasy oddzielenie w sprawie zachowania i postawy powódki.

Nie ma takiej praktyki by dyrektor szkoły występował o misję. W tym przypadku dyrektor szkoły wystąpił do (...). Proboszcza o uregulowanie sytuacji powódki. Powódka pracowała 3 lata bez misji i to było absolutnie niezgodne z prawem. Na skutek interwencji rodziców (...). Proboszcz A. C. nie wystąpił o misję do nauczania religii dla powódki U. P. (1).

(dowód: zeznania pozwanego (...). Proboszcza A. C. (1) k. 143-147, k. 172 verte)

(...). J. F. (2) był Przewodniczącym Wydziału Katechezy w (...) w Ł.. Do jego obowiązków należało kierowanie katechezą całej kurii, opieka nad katechetami. B. powołuje Wydział Katechetyczny. 5 letnie studia teologiczne w Instytucie (...) w Ł. nie wystarczały do nauki religii po zmianie przepisów. Tytuł licencjata można było zrobić w Instytucie (...) po 2006 r., po zmianie przepisów.

Pisemne skierowanie do nauczania religii wydane jest przez biskupa diecezjalnego. Archidiecezją kieruje biskup diecezjalny. B. diecezjalny sprawadza, czy katecheta posiada kwalifikacje do nauczania religii wymagane przez przepisy. Powódka U. P. (1) nie starała się o licencjat mimo próśb. Pani U. P. otrzymywała przez jakiś czas skierowania na czas określony. W latach 2008/2009r. była na zwolnieniu lekarskim. Już w 2006r nie uzupełniła wymaganych kwalifikacji. W związku z powyższym ksiądz proboszcz nie mógł wystąpić o przedłużenie skierowania do nauki religii, bo nie miała odpowiednich kwalifikacji. Katecheta powinien dbać, aby jego dokumentacja była uzupełniona. Obowiązkiem katechety jest, aby zwrócić się o misję. W przypadku powódki ksiądz proboszcz widząc brak kwalifikacji nie mógł wystąpić o przedłużenie misji. Spotkania były dwukrotnie z udziałem (...). Infułata u Dyrektora szkoły, w tym jedno w obecności powódki. Dotyczyły konfliktowania środowiska szkolnego co wynikało ze zgłoszeń rodziców do Dyrektora szkoły. Z relacji rodziców wynikało, że katechetka U. P. zaczęła źle traktować innych uczniów zaniżając im oceny. Katecheta musi być świadkiem wiary, K., który integruje środowisko, nie wprowadza konfliktów między rodzicami, uczniami, nauczycielami. W pewnym momencie dokonana się radykalna zmiana w postawie powódki. Po rozmowach ze strony powódki nie dokonywały się zmiany.

Powódka nie uczestniczyła w permanentnym doksztalcaniu katechetów organizowanym przez Wydział Katechetyczny co miesiąc. Te zajęcia były różnie zgodne z rejonizacją. Katecheta ma obowiązek uczestniczenia w tych spotkaniach. To doksztalcanie miło dwa cele z jednej strony doksztalcanie i duchowa formacja na miarę powołania i misji, bo nauczanie religii to coś więcej niż przekazywanie wiedzy. Ten obowiązek wynika z przepisów ustalonych przez biskupa. Powódka mimo próśb i napomnień nie uczestniczyła w tych comiesięcznych spotkaniach. Powódka nie usprawiedliwiała swoich absencji. Zgodnie z przepisami o misję występuje proboszcz, ale nad aktualnością tej misji powinien czuwać katecheta. B. bierze pod uwagę kwalifikacje, permanentne doksztalcanie, opinię proboszcza, opinię dyrektora szkoły. Ksiądz proboszcz będąc przekonany, że wszystko jest w porządku występuje o misję lub o przedłużenie. B. ma prawo odwołać skierowanie do nauczania religii bez uzasadnienia w każdym czasie i nie ma możliwości zaskarżenia tej decyzji B. do władz kościelnych.

(dowód: zeznania świadka J. F. (2) k. 171-172)

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w P. Tryb. zaliczył powódkę do osób niepełnosprawnych stopnia lekkiego od 26.08.2013 r. do 30.09.2016r.

(dowód: orzeczenie k. 38)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny materiału dowodowego:

W myśl art. 227 KPC przedmiotem dowodu są fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność dochodów jakie utraciła powódka w związku ze zwolnieniem z pracy w okresie od dnia rozwiązania stosunku pracy do dnia złożenia niniejszego pozwu oraz wniosek pełnomocnika powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości na okoliczność określenia wartości utraconego przez

powódkę mieszkania położonego w P. Tryb. przy ul. (...) bl. 36 m. 21 (k. 69) z uwagi na to, że okoliczności na które miałyby być przeprowadzone w/w dowody nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ponadto wartość mieszkania, które powódka darowała córce została określona w umowie darowizny, a w aktach osobowych powódki znajduje się zaświadczenie ile powódka średnio zarabiała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Stosownie do przepisów art. 23 i 24 KC poszkodowanemu w przypadku naruszenia jego dobra osobistego służy ochrona cywilnoprawna. Dobra osobiste podlegają ochronie, jeżeli ich naruszenie (zagrożenie) jest bezprawne. Rzeczą poszkodowanego jest wykazanie takich przesłanek odpowiedzialności jak istnienie dobra osobistego i jego naruszenie, nie musi on natomiast wykazywać, że działanie sprawcy było bezprawne. W polskiej doktrynie cywilistycznej panuje obiektywne pojęcie bezprawności, według którego bezprawne jest zachowanie się sprzeczne z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Osoba szukająca ochrony przewidzianej w art. 24 KC nie musi zatem wykazywać winy sprawcy zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego. Ciężar dowodu w braku bezprawności działania (art. 24 KC) spoczywa na osobie, której zarzucono naruszenie dobra osobistego. Musi ona wykazać, że była do tego uprawniona.

Przepis art. 24 § 1 KC statuuje bowiem domniemanie bezprawności działania sprawcy naruszenia dobra osobistego. Każde więc naruszenie lub zagrożenie takiego dobra należy wstępnie kwalifikować jako bezprawne. Domniemanie to może sprawca obalić, jeżeli wykaże, że zachodziła jedna z okoliczności wyłączających bezprawność działania. Okolicznościami tymi są: działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego, działanie w obronie uzasadnionego interesu społecznego (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 19 października 1989 r., II CR 419/89, opubl. OSP 1990/11-12/377).

Do najważniejszych dóbr osobistych, które wyraźnie wymienia przepis art. 23 k.c. należy cześć (dobre imię, dobra sława, reputacja, honor, godność osobista) jako wartość właściwa każdemu człowiekowi. Obejmuje ona wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego.

Naruszenie czci może więc nastąpić przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego zachowania w życiu zawodowym naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że informacje zawarte w piśmie Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem św. J. w P. (...) A. C. z dnia 16 maja 2011 roku, na które powołuje się powódka jako źródło naruszenia jej godności, dobrego imienia są prawdziwe.

Jedyna oczywista omyłka dotyczy daty spotkania, o którym mowa w pkt 9 pisma, gdzie jest mowa o lutym 2011 roku, a zebranie przy udziale (...) Infułata dr. J. F., (...) A. C., powódki U. P. (1), Wicedyrektora szkoły A. T. i Dyrektora szkoły M. A. w sprawie zarzutów jakie stawiają rodzice klasy IIb katechetce – powódce faktycznie miało miejsce w dniu 17 stycznia 2011 roku.

Sama powódka przyznała, że nie skończyła wyższych studiów magisterskich.

Z zeznań świadka (...) J. F. (2), który był Przewodniczącym Wydziału Katechezy w (...) w Ł. wynika, że powódka po zmianie przepisów nie uzupełniła wykształcenia. 5- letnie studia teologiczne, które powódka skończyła w Instytucie (...) w Ł. nie wystarczały do nauki religii w szkole.

Z zeznań pozwanego (...). Proboszcza A. C. wynika, że jesienią 2007 r. kontakt powódki z parafią się osłabił, że powódka nie zawsze uczestniczyła na niedzielnej eucharystii. Powódka nawet nie będąc parafianką F., powinna brać udział w niedzielnej mszy świętej u F. ze względu na to, że uczyła w szkole. Katecheci są odpowiedzialni za formację

swoich uczniów i z tego wynika obowiązek uczestnictwa w niedzielnej mszy świętej w F. jako osobiste świadectwo zachęcające uczniów do uczestnictwa w mszy świętej.

Z zeznań świadka (...). J. F. (2) wynika, że powódka nie uczestniczyła w permanentnym doształcaniu katechetów organizowanym przez Wydział Katechetyczny co miesiąc, który to obowiązek wynika z przepisów ustalonych przez biskupa i nie usprawiedliwiała swoich absencji.

Z zeznań pozwanego (...). Proboszcza A. C., zeznań świadka (...). J. F. (2), z zeznań Dyrektora i Wicedyrektora szkoły Gimnazjum nr 2 w/m wynika, że uczniów z 2 Gimnazjum w P. do bierzmowania w 2011 roku przygotował ksiądz T. E.. Zrobił im dodatkowe katechezy, przekazał im niezbędną wiedzę osobiście i dopuścił do bierzmowania.

Jeśli chodzi o informacje zawarte w 6 punkcie pisma z 16 maja 2011 r. (...). Proboszcz powtórzył informację od rodziców. Rodzice uczniów Gimnazjum nr 2 informowali Proboszcza o niechrześcijańskiej postawie powódki, miał taką wiedzę też od Dyrektora Gimnazjum nr 2. Rodzice informowali też (...) w Ł. o niechrześcijańskiej postawie powódki. Zwracali się do Dyrektora szkoły o zmianę nauczyciela religii U. P. na inną osobę.

Powódka przyznała, że napisała pismo do Prezydenta RP, o którym mowa w 7 punkcie pisma z 16 maja 2011 r. (...). Proboszcza.

W punkcie 8 pisma z dnia 16 maja 2011 r. (...). Proboszcz wskazał na spotkanie 17 stycznia 2011 roku z Księdzem Infułatem, powódką U. P. (1), dyrektorem i wicedyrektorem szkoły. Napisał, że próbował rozmawiać z powódką a nie rozmawiał. Osobiście nie rozmawiał z powódką w innej sytuacji niż na spotkaniu 17 stycznia 2011 roku. (...). Infułat przekazał Proboszczowi na spotkaniu w K. informację, że powódka nie odniosła się merytorycznie do jego zarzutów na piśmie, którą to okoliczność powódka przyznała.

Z obszernego zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów, zeznań świadków, zeznań samych stron wynika, że do (...). Proboszcza, do Dyrektora szkoły, do K. docierały skargi od rodziców na powódkę U. P. (1). Po skargach rodziców odbywałyby się spotkania. W listopadzie 2010 r. (...). Proboszcz spotkał się z rodzicami w szkole Gimnazjum nr 2 i rodzice postulowali by zmienić katechetę. Powódka została wysłuchana na spotkaniu w dniu 17 stycznia 2011 roku. Odpowiadała na zarzuty w formie usprawiedliwienia się a nie merytorycznego ustosunkowania się do zarzutów. Od listopada do stycznia 2010 roku były interwencje rodziców i K. zareagowała w ten sposób że (...). Infułat przyjechał na spotkanie w dniu 17 stycznia 2011 roku. U (...). Proboszcza na plebani było 3 osobowe przedstawicielstwo rodziców klasy 2 b i wychowawczyni tej klasy oddzielenie w sprawie zachowania i postawy powódki.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że sporne pismo (...). Proboszcza z 16 maja 2011 roku nie było przyczyną nie wydania misji do nauczania religii w szkole a uzasadnieniem do braku powierzenia tej misji powódce.

Należy podkreślić, że stosunek pracy z powódką ustał z dniem 31 maja 2011 roku i został rozwiązany na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 roku nr 97 poz. 674), a prawomocnym wyrokiem z dnia 14 września 2011 roku w sprawie sygn. akt IV P 159/11 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił powództwo powódki U. P. (1) o przywrócenie do pracy podnosząc w uzasadnieniu, że religii w państwowej szkole może być tylko osoba, która uzyska odpowiednie skierowanie od władz kościelnych. Jednocześnie te władze kościelne mają pełne prawo niekontrolowane przez oświatowe władze świeckie, określenia kto otrzyma skierowanie do nauczania religii i komu takie skierowanie cofnąć.

Powódka nie udowodniła w żaden sposób, aby pozwani naruszyli jakiegokolwiek dobra osobiste powódki. Pozwana Parafia wykazała, że jej działanie nie było bezprawne, że informacje zawarte w piśmie z dnia 16 maja 2011 roku, wbrew twierdzeniom powódki były prawdziwe i nie naruszały w sposób bezprawny żadnych dóbr osobistych powódki.

Powódka nie udowodniła też, aby doszło na skutek działań bezprawnych pozwanych do naruszenia dobra osobistego powódki w postaci zdrowia. Z zeznań samej powódki wynika, że od urodzenia ma problemy z sercem, nadciśnienie

pojawiło się ze trzy lata przed 2011 roku a może wcześniej, że miała jodowanie tarczycy kiedy jeszcze pracowała, od 2011 r. bardziej ujawniła się cukrzyca u powódki, a pomiędzy rokiem 2011 a obecnie nie wykryto u powódki żadnej choroby.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia, zdaniem Sądu, jest on niezasadny. Z zeznań powódki wynika, że zapoznała się z treścią pisma Proboszcza z dnia 16.05.2011 roku w dniu kiedy zapoznawała się z pełnomocnikiem z urzędu z aktami sprawy o przywrócenie do pracy i załączonymi aktami osobowymi. Akta osobowe zostały nadesłane do sprawy SR w/m sygn. akt IV P 159/11 w dniu 27 października 2011 roku. Pismo informujące o osobie pełnomocnika z urzędu dla powódki zostało nadesłane do akt 07.11.2011 roku, a więc powódka zapoznała się z treścią spornego pisma w listopadzie 2011 roku a pozew w analizowanej sprawie został złożony w dniu 03.10.2014 roku. Brak jest podstaw do odmowy wiary powódce w tej części zeznań. Z zeznań Dyrektora szkoły wynika, że nie wie czy powódka przeglądała swoje akta osobowe w szkole, nie ma takich adnotacji. Powódce też nie doręczono tego pisma.

W ocenie Sądu opisane wyżej działanie pozwanych czy też brak działań Archidiecezji (...) z siedzibą w Ł. przez nie udzielenie powódce misji (o którą sama się w ogóle nie zwracała do Proboszcza a miała taki obowiązek) nie było bezprawne, nie godziło w dobre imię i godność powódki, nie naruszało innych dóbr osobistych powódki w myśl art. 24 KC

Zarówno w literaturze przedmiotu jak i orzecznictwie sądowym przyznaje się, że ocena czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego nie może być dokonana według miary indywidualnej wrażliwości osoby, która czuje się dotknięta zachowaniem innej osoby (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 kwietnia 2002 roku wydanym w sprawie II CKN 953/00, opubl. LEX nr 55098).

Przy dokonywaniu takiej oceny należy mieć na uwadze nie tylko subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale także obiektywną reakcję społeczeństwa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1976 roku, II CR 692/75, opubl. OSNC 1976/11/251).

W świetle przytoczonych okoliczności Sąd uznał, iż pozwani wykazali, że ich działanie i brak misji do nauczania religii dla powódki nie było bezprawne, było realizowane w ramach porządku prawnego i dlatego na podstawie art. 24 KC oddalił roszczenie powódki o usunięcie skutków naruszenia jej dóbr osobistych do jakiego doszło w piśmie Proboszcza parafii św. J. w P. Tryb. z dnia 16.05.2011 roku poprzez skierowanie przez Parafię do tego samego adresata pisma wyjaśniającego podania nieprawdziwych danych i informacji w pkt.1, 4-9 pisma oraz o zasądzenie świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000zł na rzecz Domu Dziecka w P..

Odnosząc się do żądania odszkodowania to podstawą prawną tego roszczenia jest art. 24 § 2 KC, art. 415 KC i 416 KC.

W myśl art. 24 § 2 KC jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

Zgodnie z treścią art. 415 KC kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Zgodnie z treścią art. 416 KC osoba prawna jest obowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej z winy jej organu.

Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą: zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, oraz szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą. Przy ustalaniu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące związku przyczynowego, szkody i sposobów jej naprawienia (art. 361–363 k.c.).

Zachowaniem, za które podmiotowi można przypisać odpowiedzialność deliktową na podstawie art. 415 KC, może być działanie, jak i zaniechanie. Zaniechanie polega na niewykonywaniu określonego działania (podmiot nie musi być bierny, może wykonywać inne czynności), gdy na podmiocie ciążyła powinność i możliwość jego podjęcia (W. Czachórski (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 529 i n.).

Ustalenie bezprawności zachowania polega na zakwalifikowaniu czynu sprawcy jako zakazanego, na podstawie norm określonych przez system prawny. Ustawodawca w przepisie art. 415 KC nie wskazuje zakresu tych norm. Doktryna i judykatura, wyznaczając bardzo szeroki zakres pojęcia bezprawności, kieruje się głównie dążeniem do zapewnienia naprawienia szkody w sytuacjach, gdy została ona wyrządzona zachowaniami powszechnie uznawanymi za naganne.

Za bezprawne uznaje się także zachowania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego albo dobrymi obyczajami, a więc normami moralnymi powszechnie akceptowanymi w całym społeczeństwie lub grupie społecznej, nakazującymi lub zakazującymi określonego zachowania, mimo iż nie jest ono nakazane lub zakazane normą prawną.

W analizowanej sprawie powódka nie udowodniła w żaden sposób, że skutek bezprawnego działania pozwanych lub zaniechania pozwanego Archidiecezji (...) z siedzibą w Ł. doznała szkody. Jak już wyżej Sąd ustalił i ocenił, że zachowania pozwanych, na które powołuje się powódka nie były bezprawne.

Żadna z przesłanek odpowiedzialności wynikających z art. 415 KC nie jest objęta domniemaniem. W przypadku zatem, gdy poszkodowany dochodzi roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 415 KC, musi wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności adresata jego roszczeń (art. 6 KC). Zgodnie z art. 6 KC ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie. Podkreślić należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony (ani materialnoprawnym, ani procesowym), a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym.

Powód nie udowodnił, że poniósł jakąkolwiek szkodę w związku z bezprawnym działaniem pozwanego, nie wskazał też na czym konkretnie to bezprawne działanie pozwanego miałyby polegać a tym samym badanie związku przyczynowego jest bezprzedmiotowe.

Na marginesie tylko, wobec braku winy pozwanych, można podnieść jeśli chodzi o szkodę w postaci utraty mieszkania to powódka nie utraciła mieszkania tylko darowała je córce, z którą mieszkała i nadal mieszka. Nie miała żadnych zobowiązań kredytowych w chwili darowizny. Natomiast co do szkody w postaci utraconych zarobków z powodu wypowiedzenia umowy o pracę to wskazać należy iż sprawa przywrócenia do pracy została zakończona prawomocnym orzeczeniem oddalającym powództwo.

Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu na rzecz powoda na podstawie art. 102 KPC, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W odniesieniu do zasady słuszności w art. 102 KPC określone zostały przesłanki, których zaistnienie warunkuje możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążania jej w ogóle tymi kosztami. Obejmują one wystąpienie w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, które powodują, że zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Zalicza się do tych "wypadków" okoliczności związane z przebiegiem postępowania, jak charakter dochodzonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, przedawnienie roszczenia, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia wsparte na obiektywnych podstawach, które jednak doznaje osłabienia w postępowaniu apelacyjnym. Do warunków leżących poza procesem należy sytuacja majątkowa i życiowa strony. Zwolnienie strony od kosztów sądowych nie stanowi samodzielnie o występowaniu szczególnie uzasadnionego wypadku, ale może być przyczynkiem do rozważenia, czy taki wypadek zachodzi. Zakwalifikowanie konkretnego przypadku jako "szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności sprawy łączących się z charakterem żądania poddanego pod osąd, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego

Mając na uwadze opisaną wyżej bardzo trudną sytuację finansową oraz rodzinną powódki Sąd stwierdził, iż jest to wypadek szczególnie uzasadniony pozwalający na nie obciążanie pozwanego w ogóle kosztami. Powódka nie pracuje, nie ma żadnych źródeł utrzymania, jest osobą schorowaną.

Zgodnie z treścią art. 83 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Natomiast w myśl art. 113 ustęp 1 w/w ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Natomiast w myśl art. 113 ustęp 4 w/w ustawy w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może odstąpić od przewidzianego w ust. 2 i 3 obciążenia kosztami.

Mając na uwadze wyżej opisaną trudną sytuację finansową powódki Sąd nie obciążył powódki kosztami sądowymi na podstawie art. art. 113 ustęp 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)

Sąd przyznał pełnomocnikowi powoda radcy prawnemu R. M. wynagrodzenie w kwocie 9298,80zł (dziewięć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt osiem 80/100 złotych) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce U. P. (1) z urzędu i nakazał wypłacenie tej kwoty ze środków Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie przepisu § 2 ustęp 1 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 w kwocie 442,80zł i § 6 pkt 7 w kwocie 8856 zł Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) .